

Forfatter: Brandes, Georg

Titel: Udrag fra Hovedstrømninger. Det unge Tyskland (1890)

Citation: Brandes, Georg: "Samlede Skrifter", i Brandes, Georg: *Samlede Skrifter*, 1899-1910, s. 652. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-brandes06-shoot-idm139753868372272/facsimile.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Samlede Skrifter

Og Solen staar op hver Dag paany, endskønt den saa Bjørnen død — og Verden staar endnu. Hvad vil det sige? —

Saa vittig Parablen end er, saa vil den neppe overbevise nogen Tilhænger af Kongedømmet om dettes Unødvendighed. Sallet angriber kun den taabelige Dyrkelse af det for uundværligt ansete Sindbilled, indlader sig imidlertid slet ikke paa at bekæmpe de Forestillinger om Gavnigheden af at den højeste Stilling er unddraget Kappelstrid, som i Almindelighed gøres gældende til Fordel for Kronen. Men sin hele Sjæl har han nedlagt i et enkelt Digt, det, der fører Titlen *Auf—Auf* og der blev som et Løsen for Datidens Ungdom. I Aarestrups Oversættelse klinger nogle af de mest betegnende Strofer deri saadan:

I, som vil kæmpe Tidens Dyst,
Herfrem, i Riddere alle!
Tal det ud med tydelig Røst:
For hvilken Sag vil I stride og falde?
Enten—Eller!

For Fyrstens Magt eller Folkets Vel?
For Aandens Sol eller Præstepraasen?
Republikaner eller Træl?
Ja eller Nej, kun ingen Vaasen!
Enten—Eller!

Og Digtet slutter med en Henvisning til den snart oprindende Tid, da den Sidste af dem derovre eller dem her ruller med kløvet Skal i Sandet.

Sallet, som allerede døde 1843, kom ikke til at opleve den Afgørelsens Stund, som han saa lidenskabeligt havde attraaet at se. Men snart derefter var Timen kommen, da Uvejrsskyerne begyndte at trække sig sammen og Fuglene at flyve lavt. Vi nærmer os til 1848.

Litteraturen fortsætter i Sallets Spor. Fra alle Tysklands Egne klinger Opfordringerne til at lade Daaden afløse Ordet. Her mødes Stemmerne fra Nordtyskland, fra Rhinlandet og fra Schweiz med dem fra de fjerne østerrigske Digttere, Karl Beck, Alfred Meissner, Moritz Hartmann.

Karl Beck, Søn af en Ungarer og en ungarsk Jødinde, født 1817 i Baja, først medicinsk Student i Wien, senere af Gustav Kühne indført i Litteraturen, udgav en Række Digtsamlinger, som